Дата _____

Клас _____

Урок 43. **ВИЗНАЧЕННЯ РОДУ, ЧИСЛА, ВІДМІНКА ІМЕННИКІВ. ПЕРЕВІРНА РОБОТА. АУДІЮВАННЯ**

Мета: формувати вміння учнів визначати рід, число, відмінок іменників; перевірити аудіативні навички школярів; розвивати пам'ять, увагу; виховувати старанність.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ (*див. додатковий матеріал до уроку на с. 3*)

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ ТА МЕТИ УРОКУ

IV. ПЕРЕВІРНА РОБОТА. АУДІЮВАННЯ

ВЕДМІДЬ І ПАВУЧОК

Одного разу після довгої мандрівки лісом ведмідь заліз у свій барліг і глибоко заснув. А коли прокинувся, то побачив, що по його лапі повзе павучок.

— Що це ти собі надумав? По мені, ведмедеві, лазити?! — роздратовано пробурмотів ведмідь. Розсердився на павучка і хотів його вбити.

Що міг удіяти маленький павучок проти такого велетня?

— Даруйте, дядьку, я більше не буду,— почав благати павучок ведмедя.— Відпустіть мене, я вам ще в пригоді стану.

— Чим же ти, дрібното, можеш мені послужити? — здивувався старий ведмідь.— Яка може бути з тебе поміч?

Але все-таки пожалів малого і відпустив.

Через деякий час до лісу прийшли мисливці. Ходять, блукають у лісній гущавині то в один бік, то в другий, а дичини нема. Хотіли вже додому повертатися, несподівано натрапили на сліди ведмедя і почали за ним ганятися. Бідний ведмідь не знав куди подітися, щоб урятуватися від мисливців. Ось-ось виб'ється із сил, як раптом угледів під величезною скелею яму і скочив туди.

Павучок це бачив і одразу про все здогадався. Поліз скоренько до тієї ями і швидко обснував її густою павутиною. Потім став чекати, що буде далі. Посидів трохи, аж тут біжать мисливці. Прибігли й стали неподалік від скелі.

— А може наш бурмило сидить у тій ямі, що під скелею? — сказав один з мисливців.

— Туди він не міг залізти,— озвався другий мисливець.— Хіба ти не бачиш — там повно павутиння. Якби ведмідь заліз туди, то павутиння порвав би. Хіба не так?

— Це правда! — підтвердили інші мисливці.

Постояли, покрутилися та й пішли далі.

А старий бурмило сидить собі тихенько у тій ямі й від страху ані живий ані мертвий. Так злякався, бідолаха, що не смів навіть поворухнутися. І сидів там довго-довго. А врешті вирішив визирнути — подивитися, чи нема якоїсь небезпеки.

Лізе ведмідь з тієї ями й очам своїм не вірить — яма поснована густим павутинням, а павучок гойдається на ньому і сміється.

— Бачите, дядьку,— озвався він до ведмедя,— якби не моє павутиння, то вас давно не було б на світі. Ви мене тоді пожаліли, то і я вас пожалів. Як кажуть: «Старе добро не забувається».

— Щиро тобі дякую, павуче, що ти врятував мене від смерті,— відповів зі сльозами на очах старий ведмідь.

Відтоді ведмідь ставився до павучка з великою повагою і вдячністю.

Тестування

1. Назви дійових осіб.
   а) Павучок і ведмідь;
   б) мисливці, павучок, ведмідь;
   в) мисливці, ведмідь.
2. Чому ведмідь відпустив павучка?
   а) Бо він не їсть павуків;
   б) бо павук дуже благав ведмедя;
   в) бо ведмідь був добрий.
3. Яка біда трапилася з ведмедем?
   а) Він потрапив у пастку;
   б) на нього напали мисливці;
   в) на нього напали бджоли.
4. Хто допоміг ведмедеві врятуватися?
   а) Вдача;
   б) павучок;
   в) інші ведмеді.
5. Чому павучок урятував ведмедя?
   а) Бо хотів похвалитися, який він вдалий;
   б) бо ведмідь його колись пожалів і відпустив;
   в) бо він поважав ведмедя.
6. Яка головна думка казки?
   а) Старе добро не забувається;
   б) друзі пізнаються в біді;
   в) не ламай гілку, на якій сидиш.

Фізкультхвилинка

V. ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Робота над прислів'ями (*вправа 155, с. 70*)

Учні читають прислів'я та пояснюють їх зміст.

Вибіркове списування із завданням

Учимося не для школи (*ж. р., одн., Р. в.*), а для життя (*с. р., одн., Р. в.*).
Немає багатства (*с. р., одн., Р. в.*), благороднішого за науку (*ж. р., одн., З. в.*).
Знання (*с. р., множ., Н. в.*) — сила (*ж. р., одн., Н. В.*), що дає крила (*с. р., множ., З. в.*).

2. Розвиток мовлення (*вправа 156, с. 71*)

- Мовчазне читання учнями початку тексту.
  — Про що йдеться у цій частині тексту?
- Читання слів з довідки.
  — Спробуйте продовжити текст, використовуючи подані слова.
- Самостійна робота учнів.
- Перевірка складених текстів.

VI. ПІДСУМОК УРОКУ

Вправа «Незакінчене речення»

- Я навчився (*лась*)…
- Я запам'ятав (*ла*)…
- Я вмію…

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Вправа 157 (*с. 71*).

ДОДАТОК ДО УРОКУ

1. Перевірка домашнього завдання (*вправа 154, с. 70*)

Учні читають списаний текст, пояснюють правопис закінчень іменників, поданих у дужках.

— Що ви можете розповісти про правопис виділеного слова?

Один учень відмінює на дошці іменник *рибалка*.

— Чим цікавий правопис цього слова в давальному і місцевому відмінках однини?

— Хто виконав звуко-буквений аналіз виділеного слова?

— Що ви можете сказати про кількість звуків і букв у цьому слові? (*Вона однакова*.)

— Поясніть чому.

2. Гра «Розподіли»

— Запишіть слова у три стовпчики залежно від того, яке закінчення вони матимуть в орудному відмінку.

Лінія, зброя, миша, хвоя, їжа, вода, скрипка, зозуля, хата.